

D E C I Z I E

09 decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii - Sveatoslav Moldovan, Galina Stratulat

examinând recursul declarat de reprezentantul societății cu răspundere limitată "L&D Lux", avocatul Botezatu Gheorghe,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de societatea cu răspundere limitată "L&D Lux" împotriva societății cu răspundere limitată "Universal Market" cu privire la încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2015

c o n s t a t ă

La 17 aprilie 2014 SRL "L&D Lux" a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL "Universal Market" solicitând scutirea de la plata taxei de stat, încasarea de la SRL "Universal Market" în beneficiul său a sumei de 981989,10 lei cu titlu de datorie și 1000 lei cu titlu de taxă de stat.

Prin încheierea judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 17 aprilie 2014 s-a refuzat scutirea de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată, iar prin încheierea din 25 aprilie 2014 cererea de chemare în judecată a fost restituită.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2014 a fost admis recursul declarat de SRL "L&D Lux", casate integral încheierile judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 17 aprilie 2014 și 25 aprilie 2014, și s-a scutit SRL "L&D Lux" parțial de plata taxei de stat în mărime de 28458 lei.

Prin hotărîrea Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 09 martie 2015 s-a respins ca neîntemeiată acțiunea înaintată de SRL "L&D Lux" împotriva SRL "Universal Market" cu privire la încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată.

La 09 martie 2015 SRL "L&D Lux" a declarat apel nemotivat împotriva hotărîrii Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 09 martie 2015.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2015 nu s-a dat curs cererii de apel declarate de SRL "L&D Lux". S-a comunicat despre necesitatea prezentării apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 21343,50 lei pînă la data de 16 aprilie 2015. S-a explicat apelantului că dacă nu va lichida neajunsurile menționate și nu

va prezenta dovada de plată a taxei de stat și apelul motivat în termen, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

La data de 16 aprilie 2015 reprezentantul SRL "L&D Lux", avocatul Botezatu Gheorghe a depus apelul motivat, în cuprinsul căruia a formulat cerința de scutire de la plata taxei de stat, invocând situația materială dificilă a întreprinderii, având în vedere că mai mult de doi ani SC "L&D Lux" SRL nu desfășoară nici o activitate.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2015 s-a admis parțial cererea apelantului SRL "L&D Lux" cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, s-a scutit SRL "L&D Lux" de la plata taxei de stat în mărime de 16343, 50 lei și s-a obligat SRL "L&D Lux" să achite restul plății taxei de stat în mărime de 5000 lei până la data de 28 mai 2015 ora 10:30, comunicându-i-se că în caz contrar apelul va fi restituit fără examinare.

La 14 mai 2015 SRL "L&D Lux" a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2015 solicitând admiterea recursului, casarea parțială a încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2015 cu soluționarea problemei în fond prin scutirea integrală a recurentei de la plata taxei de stat.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 24 iunie 2015 s-a respins recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată "L&D Lux" și s-a menținut încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2015.

La data de 16 septembrie 2015 reprezentantul SRL "L&D Lux", avocatul Botezatu Gheorghe a prezentat bonul de plată a taxei de stat în sumă de 1000 de lei (f.d. 173) și a înaintat cerere prin care a solicitat încasarea din contul intimatului a sumei de 1000 lei taxă de stat pentru examinarea apelului și amânarea achitării diferenței taxei de stat în sumă de 4000 lei până la emiterea unei decizii definitive în apel cu încasarea sumei de la intimat după admiterea apelului.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2015 s-a admis parțial cererea reprezentantului SRL "L&D Lux", avocatul Botezatu Gheorghe cu privire la amânarea plății taxei de stat. S-a amânat plata diferenței taxei de stat în mărime de 4000 lei la depunerea cererii de apel de către SRL "L&D Lux" până la data de 29 octombrie 2015 ora 11.00. S-a explicat apelantului SRL "L&D Lux" că în caz dacă nu va prezenta dovada de plată a diferenței taxei de stat în mărimea și termenul stabilit cererea de apel va fi restituită. S-a respins ca neîntemeiată cererea reprezentantului SRL "L&D Lux", avocatul Botezatu Gheorghe cu privire la amânarea achitării diferenței taxei de stat până la emiterea unei decizii definitive în ordine de apel cu încasarea taxei de stat de la intimat.

La data de 29 octombrie 2015 reprezentantul SRL "L&D Lux", avocatul Botezatu Gheorghe a depus cerere prin care a solicitat amânarea achitării diferenței taxei de stat în sumă de 4000 lei pe un termen de 4-5 luni din data depunerii cererii date.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2015 s-a respins cererea reprezentantului SRL "L&D Lux", avocatul Botezatu Gheorghe cu privire la amânarea achitării diferenței taxei de stat. S-a restituit SRL "L&D Lux" cererea de apel și s-a remis în adresa apelantei SRL "L&D Lux" cererea de apel cu toate documentele anexate.

La data de 05 noiembrie 2015 reprezentantul SRL "L&D Lux", avocatul Botezatu Gheorghe a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2015 solicitând admiterea recursului și casarea încheierii cu soluționarea problemei în fond prin scutirea integrală de la plata taxei de stat.

În motivarea recursului a invocat că, din data depunerii cererii de chemare în judecată și pînă la depunerea recursului situația financiară a SRL "L&D Lux" nu s-a schimbat.

Consideră că încheierea recurată îi lezează accesul liber la justiție deoarece este în imposibilitate reală la moment să achite taxa de stat.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul depus de reprezentantul SRL "L&D Lux", avocatul Botezatu Gheorghe urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Colegiul constată că recursul a fost depus în interiorul termenului legal or, încheierea contestată a fost pronunțată la data de 29 octombrie 2015 (f.d. 189), iar recursul a fost depus la 05 noiembrie 2015 (f.d. 196).

Materialele cauzei atestă că, prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 09 martie 2015 s-a respins ca neîntemeiată acțiunea înaintată de SRL "L&D Lux" împotriva SRL "Universal Market" cu privire la încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată (f.d. 95).

La 09 martie 2015 SRL "L&D Lux" a declarat apel nemotivat împotriva hotărîrii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 09 martie 2015 (f.d. 103).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2015 nu s-a dat curs cererii de apel declarate de SRL "L&D Lux". S-a comunicat despre necesitatea prezentării apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 21343,50 lei pînă la data de 16 aprilie 2015. S-a explicat apelantului că dacă nu va lichida neajunsurile menționate și nu va prezenta dovada de plată a taxei de stat și apelul motivat în termen, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită (f.d. 106).

La data de 16 aprilie 2015 reprezentantul SRL "L&D Lux", avocatul Botezatu Gheorghe a depus apelul motivat, în cuprinsul căruia a formulat cerința de scutire de la plata taxei de stat, invocînd situația materială dificilă a întreprinderii, avînd în vedere că mai mult de doi ani SC "L&D Lux" SRL nu desfășoară nici o activitate (f.d. 110).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2015 s-a admis parțial cererea apelantului SRL "L&D Lux" cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, s-a scutit SRL "L&D Lux" de la plata taxei de stat în mărime de 16343, 50 lei și s-a obligat SRL "L&D Lux" să achite restul plății taxei de stat în mărime de 5000 lei pînă la data de 28 mai 2015 ora 10:30, comunicându-i-se că în caz contrar apelul va fi restituit fără examinare (f.d. 136).

La 14 mai 2015 SRL "L&D Lux" a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2015 solicitînd admiterea recursului, casarea parțială a încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2015 cu soluționarea problemei în fond prin scutirea integrală a recurente de la plata taxei de stat (f.d. 142).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 24 iunie 2015 s-a respins recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată "L&D Lux" și s-a menținut încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2015 (f.d. 148).

La data de 16 septembrie 2015 reprezentantul SRL "L&D Lux", avocatul Botezatu

Gheorghe a prezentat bonul de plată a taxei de stat în sumă de 1000 de lei (f.d. 173) și a înaintat cerere prin care a solicitat încasarea din contul intimatului a sumei de 1000 lei taxă de stat pentru examinarea apelului și amânarea achitării diferenței taxei de stat în sumă de 4000 lei pînă la emiterea unei decizii definitive în apel cu încasarea sumei de la intimat după admiterea apelului (f.d. 171).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2015 s-a admis parțial cererea reprezentantului SRL "L&D Lux", avocatul Botezatu Gheorghe cu privire la amânarea plății taxei de stat. S-a amînat plata diferenței taxei de stat în mărime de 4000 lei la depunerea cererii de apel de către SRL "L&D Lux" pînă la data de 29 octombrie 2015 ora 11.00. S-a explicat apelantului SRL "L&D Lux" că în caz dacă nu va prezenta dovada de plată a diferenței taxei de stat în mărimea și termenul stabilit cererea de apel va fi restituită. S-a respins ca neîntemeiată cererea reprezentantului SRL "L&D Lux", avocatul Botezatu Gheorghe cu privire la amânarea achitării diferenței taxei de stat pînă la emiterea unei decizii definitive în ordine de apel cu încasarea taxei de stat de la intimat (f.d. 178).

La data de 29 octombrie 2015 reprezentantul SRL "L&D Lux", avocatul Botezatu Gheorghe a depus cerere prin care a solicitat amînarea achitării diferenței taxei de stat în sumă de 4000 lei pe un termen de 4-5 luni din data depunerii cererii date (f.d. 186).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2015 s-a respins cererea reprezentantului SRL "L&D Lux", avocatul Botezatu Gheorghe cu privire la amînarea achitării diferenței taxei de stat. S-a restituit SRL "L&D Lux" cererea de apel și s-a remis în adresa apelantei SRL "L&D Lux" cererea de apel cu toate documentele anexate (f.d. 189).

Verificînd legalitatea încheierii Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2015 Colegiul constată că la emiterea acestuia au fost respectate normele de drept procedural și garanțiile ce derivă din dreptul la un proces echitabil, în special dreptul de acces la justiție.

Conform art. 86 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecătorul sau instanța judecătorească este în drept să decidă amînarea sau eşalonarea plății taxei de stat pentru una sau pentru ambele părți, ținînd cont de situația lor materială. Dacă reclamantul nu a plătit în termen taxa de stat, instanța scoate cererea de pe rol.

În conformitate cu art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărîre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Potrivit art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Conform art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

În conformitate cu art. 3 alin. (1) lit. a) și lit. j) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03.12.1992, pentru cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial, cererile de contestare a unui titlu executoriu sau a unui alt document prin care încasarea se produce în mod incontestabil taxa de stat se calculează în mărime de 3 % din valoarea acțiunii sau din suma încasată. Pentru cererile de apel împotriva

hotărârilor instanțelor judecătorești în cazul litigiilor cu caracter patrimonial taxa de stat se calculează în mărime de 75 % din taxa calculată din suma contestată.

Colegiul consideră imperios de a menționa că accesul liber la justiție este o parte componentă incipientă a dreptului la un proces echitabil, consacrat de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și presupune posibilitatea oricărei persoane de a se adresa direct și nemijlocit la o instanță de judecată, pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime. Este unanim acceptat ca dreptul de acces la justiție nu poate fi un drept absolut, ci unul care poate implica limitări, cât timp acestea sunt rezonabile și proporționale cu scopul urmărit.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a accentuat în argumentarea soluției din cauza *Kreuz c. Polonia*, faptul că dreptul de acces la o instanță de judecată nu are un caracter absolut, fiind normal și dezirabil ca acesta să fie supus anumitor limitări, intrinseci forței de reglementare legislativă specifice oricărui stat de drept. Astfel, pot exista limitări de natură procedurală, precum imperativul parcurgerii unei proceduri prealabile și chiar limitări de natură financiară, precum impunerea unor taxe judiciare. Importantă rămâne însă rezonabilitatea acestor limitări, ele trecând limitele convenționale atunci când restricționează accesul la justiție în asemenea mod încât aduc atingere însăși esenței dreptului consacrat în beneficiul tuturor justițiabililor. În acest sens, este respinsă teza ce echivalează dreptul de acces la justiție cu gratuitatea actului de justiție.

Analizând cuantumul taxei de stat impus societății cu răspundere limitată "L&D Lux" spre achitare de către instanța de apel Colegiul conchide că, suma taxei de stat la depunerea apelului a fost calculată în mod corect, ba mai mult ca atât a fost supusă unor scutiri esențiale (de la suma taxei de stat de 21343,50 lei la suma taxei de stat de 5000 lei), fapt ce denotă că restricția pecuniară este proporțională cu scopul necesității asigurării unei bune administrări a justiției.

Instanța de recurs relevă că SRL "L&D Lux" în susținerea cererii de scutire de la plata taxei de stat la depunerea apelului nu a prezentat probe incontestabile care ar confirma imposibilitatea achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel cât și probe în confirmarea faptului că situația materială dificilă a rămas intangibilă pînă în prezent or, lipsa mijloacelor financiare urmează a fi determinată din cumulul de informații și probe prezentate în acest sens. Astfel, o concluzie obiectivă a situației materiale precare, nu poate fi luată în lipsa informației de la Inspectoratul Fiscal de Stat ce demonstrează existența conturilor bancare la toate instituțiile financiare, dările de seamă fiscale pentru ultimii ani, informația de la oficiul Cadastral privind imobilele deținute, informația de la societatea pe acțiuni "Registru" privind mijloacele de transport, pe care le are în proprietate, și alte probe ce demonstrează valoarea patrimoniului disponibil.

În concluzie Colegiul remarcă că instanța de apel just a restituit cererea de apel depusă de SRL "L&D Lux" avînd în vedere faptul că anterior plata taxei de stat a fost amînată pînă la data de 29 octombrie 2015 ora 11.00, iar pînă la această dată nu a fost achitată diferența taxei de stat și nici nu au fost prezentate probe concludente care ar influența discreția instanței de apel de amînare a plății menționate în sensul solicitat de recurent.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2015 este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de recurent sunt neîntemeiate, Colegiul ajunge la concluzia respingerii recursului declarat de reprezentantul societății cu răspundere limitată "L&D Lux", avocatul Botezatu

Gheorghe.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de reprezentantul societății cu răspundere limitată “L&D Lux”, avocatul Botezatu Gheorghe ca neîntemeiat.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2015 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată ”L&D Lux” împotriva Societății cu Răspundere Limitată “Universal Market” cu privire la încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Galina Stratulat